

ETICKÝ KODEX INSPEKTORŮ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

1. Obsah

1.	OBSAH	2
2.	ÚVOD	3
3.	POSLÁNÍ PROFESE	4
4.	ZÁKLADNÍ PŘEDPOKLADY A PRINCIPY	5
5.	ODPOVĚDNOST KE SVÉ PROFESI	6
6.	VZTAH K UŽIVATELŮM SLUŽEB ZAŘÍZENÍ, VE KTERÝCH PROVÁDÍ INSPEKCI	8
7.	VZTAH K PRACOVNÍKŮM A VEDENÍ, KDE PROVÁDÍ INSPEKCI	9
8.	VZTAH K ZADAVATELI INSPEKCE	10
9.	TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE – PROFESNÍ VZTAHY	11
10.	POUŽITÉ PRAMENY:	12

2. Úvod

Etický kodex inspektora sociálních služeb je souborem principů, které se inspektoři sociálních služeb zavazují dodržovat.

Kodex poskytuje rámec k prosazování hodnot této profese a etickému chování.

Etický kodex byl vytvořen jako výstup projektu odboru sociálních služeb MPSV s podporou ESF „Systém kvality v sociálních službách“, realizátorem projektu EuroProfis s.r.o. „Vzdělávání inspektorů kvality sociálních služeb“ a Asociací hodnotitelů NSQ v červenci 2007.

MPSV ČR zveřejňuje dokument v červenci 2008.

3. Poslání profese

Inspektor sociálních služeb se zasazuje o zvyšování a rozvoj kvality sociálních služeb tak, aby tyto služby dodržovaly práva těch, kteří je užívají a účinně jim pomáhaly posilovat jejich nezávislost, naplňovat osobní aspirace, využívat běžných životních příležitostí a přispívaly k jejich sociálnímu začleňování.

Z těchto důvodů se inspektor zaměřuje na aspekty, které tvoří, přispívají či ovlivňují kvalitu sociálních služeb v naší společnosti. Inspektor sociálních služeb se řídí smyslem standardů jako nástroje zavádění kvality služeb. Usiluje o zvyšování povědomí poskytovatelů sociálních služeb, jejich zadavatelů, orgánů veřejné správy, politické reprezentace naší země i veřejnosti o tom, co je míněno kvalitní sociální službou. Přispívá k tomu, aby tyto subjekty považovaly zajištění takových služeb občanům za svoji prioritu. Toto poslání naplňuje jak prováděním inspekcí na všech úrovních, tak svojí další činností, zejména zobecňováním zkušeností z inspekcí a jejich předáváním odpovědným institucím.

4. Základní předpoklady a principy

K dosahování cílů profese inspektorů kvality sociálních služeb je nutné, aby inspektoři plnili řadu předpokladů či základních principů.

Zejména jde o tyto základní principy:

- *Bezúhonnost* – Inspektor při své práci jedná čestně a v souladu se svým svědomím.
- *Objektivita* - Inspektor musí k výkonu inspekce přistupovat objektivně a bez předsudků, zaujatosti, střetu zájmů nebo vlivu jiných osob.
- *Odborná způsobilost a řádná péče* - Inspektor musí inspekce provádět pečlivě, svědomitě a odpovědně s odbornou způsobilostí a náležitou pílí a je povinen své odborné znalosti a dovednosti neustále udržovat na úrovni potřebné k tomu, aby mohl poskytovat vysoce odborné služby s uplatněním nejnovějších poznatků v oboru.
- *Respekt k lidským právům* - Inspektor respektuje lidská práva při všech činnostech souvisejících s výkonem inspekce, prosazuje a hájí respekt k lidským právům obecně ve společnosti.
- *Důvěrnost* - S informacemi získanými v souvislosti s výkonem inspekce nakládá inspektor s potřebnou důvěrností a poskytuje jim příslušnou ochranu. Přihlíží přitom k právu na ochranu osobních údajů a k platné metodice inspekcí.

5. Odpovědnost ke své profesi

Inspektor:

- Je povinen posoudit svou osobní situaci (psychickou, sociální atd.) tak, aby byl schopen provádět inspekci objektivně a v dostatečné kvalitě.
- Během výkonu inspekce není pod vlivem alkoholu či jiných návykových látek (případně se vyvaruje užívání silných léků, které by mohly mít negativní dopad na provádění inspekce).
- Vyvaruje se jednání které by mohlo mít sexuální podtext nebo by tak mohlo být vnímáno
- Při inspekci aplikuje pouze způsoby práce, které souvisí s rolí inspektora (nepoužívá např. terapii při rozhovoru s uživatelem služby, případovou sociální práci atd., supervizi při rozhovoru s pracovníky).
- Je povinen dodržovat platnou metodiku inspekcí kvality sociálních služeb a využívá zkušenosti k jejímu průběžnému zlepšování.
- Během provádění inspekce si úsudek o zařízení vytváří celostně na základě více skutečností ověřených z více zdrojů a nesklouzává k závěrům pouze na základě vyhodnocení formálních skutečností či izolovaných kritérií standardů kvality
- V případě, že se při výkonu inspekce setká se situací, kterou nemůže či neumí posoudit (v oblasti etické, střetů zájmů i odborné) je povinen konzultovat tuto situaci s odborníkem či supervizorem.
- Nepřipustí, aby došlo ke střetu jeho soukromého zájmu s postavením inspektora. Soukromý zájem zahrnuje jakoukoliv výhodu pro něj, jeho rodinu, blízké a příbuzné osoby a právnické nebo fyzické osoby se kterými měl nebo má obchodní vztahy.
- Má povinnost rozvíjet své odborné kompetence, kontinuálně se vzdělávat, využívat externí podpory a nabyté znalosti a dovednosti uplatňovat ve své praxi.

- Napomáhá zvyšování kvality sociálních služeb jako celku zejména zobecňováním zkušeností z inspekcí a jejich předáváním odpovědným institucím.
- Snaží se o zvýšení kvality své profese i statusu inspektora ve společnosti.
- Propaguje národní standardy kvality sociálních služeb.

6. Vztah k uživatelům služeb zařízení, ve kterých provádí inspekci

Inspektor:

- Přistupuje ke všem uživatelům bez předsudků a uživatele služeb považuje za sobě rovného bez ohledu na rasu, etnickou příslušnost, náboženské vyznání, pohlaví, věk, handicap, sociální postavení a finanční situaci.
- Je si vědom svého postavení vzhledem k uživatelům, nezneužívá důvěru uživatele služeb ve svůj prospěch ani pro výkon inspekce.
- Vyvaruje se osobních vazeb s uživatelem.
- Dodržuje mlčenlivost o osobních a citlivých osobních údajích uživatele služeb, tyto informace poskytuje pouze v rozsahu nutném pro svou práci a dle pravidel stanovených v metodice inspekci“.
- Nesmí žádným svým konáním ohrozit zdraví a bezpečnost uživatele služeb.
- Nevnáší do rozhovoru s uživatelem své osobní a soukromé problémy.
- Nevnučuje uživatelům své osobní přesvědčení a postoje. (náboženské, filosofické, ekologické...).
- Chrání zájmy a práva uživatele služeb.
- Při provádění inspekce dbá vždy na bezpečí uživatele. Žádným svým konáním neohrozí zdraví a bezpečnost uživatele služeb. V případě, že zjistí ohrožení života či zdraví uživatele bezodkladně jedná tak, aby toto ohrožení odstranil.

7. Vztah k pracovníkům a vedení, kde provádí inspekci

Inspektor:

- Přístupuje k pracovníkům bez předpojatosti, s respektem, je schopen jim naslouchat a podpořit je v úsilí zvyšovat kvalitu sociálních služeb.
- Provádí inspekci s ohledem na bezpečí pracovníků, informace poskytuje pouze v rozsahu nutném pro svou práci a dle pravidel stanovených v metodice inspekci.
- nepřijímá dary ani pohostinnost, o nichž by bylo možné se domnívat, že budou mít vliv na jeho odborný úsudek
- Neprovádí inspekci v zařízení, u něhož vnímá výkon role inspektora jako střet zájmu. Za střet zájmů může být považováno např. předchozí odpovědnost za kontrolované zařízení, individuální podpora zařízení při zvyšování kvality sociálních služeb, konkurenční vztah k zařízení, předem vytvořený pozitivní či negativní postoj vůči inspektované službě).

8. Vztah k zadavateli inspekce

Inspektor

- nepodléhá žádným tlakům, které by mohly vést k ovlivnění výsledku inspekce
- nepřijme takové zadání na inspekci, které je v rozporu s posláním inspektora či tímto kodexem
- je povinen informovat zadavatele o všech skutečnostech, které by mohly ovlivnit průběh a výstupy inspekce

9. Týmová spolupráce – profesní vztahy

Inspektor:

- Vždy respektuje potřeby a odpovědnost ostatních kolegů.
- Je loajální k ostatním kolegům.
- V případě neetického neprofesionálního či nelegálního jednání je povinen osobně na tuto skutečnost upozornit kolegu, který se tohoto jednání dopustil. V případě, že nedojde k nápravě tohoto jednání, je povinen o této skutečnosti informovat MPSV / kraje / správce registru inspektorů kvality sociálních služeb či profesní organizaci.
- Nepřenáší osobní vztahy do práce v týmu.
- Účastní se aktivně práce týmu.
- Dodržuje roli, kterou má v týmu stanovenou.

10. Použité prameny:

- *Etický kodex sociálních pracovníků České republiky*
(<http://socialnirevue.cz/item/eticky-kodex-socialnich-pracovniku-ceske-republiky>)
 - *Etický kodex AUDITORŮ*(Komora auditorů ČR,
http://www.kacr.cz/dokumenty/et_kodex.htm)
 - *Etický kodex interního auditora orgánu veřejné správy*
(http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/verspr_kontrola_8547.html)
 - *Code of Ethics of the National Association of Social Workers- US*
(<http://www.naswdc.org/>)
 - *Etický kodex pro sociální práci (British Association of Social Workers, překlad MPSV, Bannock v rámci Projektu podpory MPSV při reformě sociálních služeb, 2001-2003* <http://www.basw.co.uk/>)
 - *Etika v praxi pro inspektory sociálních služeb (MPSV, Bannock Zpráva v rámci Projektu podpory MPSV při reformě sociálních služeb, materiály, podklady a výstupy ze seminářů, Praha, Olomouc, 2001-2003*
 - *Etický kodex pracovníka ve sdružení Fokus Praha*
 - *MPSV, Standardy kvality sociálních služeb, MPSV, Praha: 2002.*
 - *MPSV, Zavádění standardů kvality sociálních služeb do praxe – průvodce poskytovatele, MPSV, Praha: 2003.*
 - *A další profesní kodexy volně dostupné na internetu*
-